

## Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.  
Fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.  
Negyed évre . . . . . 1 frt 25 kr.

## Szerkesztőség:

Kurcparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

## SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

## Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beszerelve  
Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.  
Hirdetések Schönböck A. könyvkereskedésében is felvételnek

Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.

## Nyitór-ben

minden egyes sor közlése 30 kr  
Kéziratok vissza nem adtnak.

Megjelen hetenként háromszor:  
vasárnap, kedden és pénteken reggel.  
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos  
SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtnak helyben:  
Schönböck A. könyv- és papírkereskedésében.  
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

## Baross Gábor †.

Szentes, 1892. május 9.

A vasminister nincs többé!

A táviró már másodizben viszi szerte-szélylyel az ország minden zugába a lesújtó hirt, hogy Baross Gábor kereskedelemügyi minister meghalt.

És a mennyire megkönnyebbülten lélekzett fel mindenki akkor, midőn az első hír valótlannak bizonyult, annál leverőbb ma a kérlelhetlen valóság.

Baross Gábor, az egyetlen magyar államférfiu, aki a kiegyezés óta tényleges politikai és közgazdasági sikereket tudott felmutatni, — az egyetlen magyar minister, kinek mindenekelőtt a magyar haza boldogulása, Magyarország kereskedelmi és közgazdasági érdekeinek teljes érvényesülése voltak politikai végcéljai és ki ezen célja elérésére vaskitartással, párját nélkülöző következetességgel és szinte ember feletti szorgalommal törekedett, megszűnt élni.

Valóban elszorul a szívünk, midőn e sorokat írjuk. — E szegény haza olyannyira szűkölködik valódi nagyságokban, kik azt a helyet, melyre hivatottságuk és a király bizalma őket állította, méltán és a nemzet aspirációinak megfelelően töltik be, hogy bármely ilyen jelesünk elhunytá fájdalmat kelthet az igaz hazafiak szívében. De Baross Gábor e kevés jeles férfiu között is a legjelesebbek közé tartozott.

Ő méltán foglal helyet a legnagyobb magyarok társaságában, s a történelem pantheonjában az ő neve alkotások terén ott fog ragyogni Széchényi, Kossuth és Deák dicső körében.

Baross Gábor a magyar közlekedésügy ujáteremtője volt. Az ő ministersége és részben már államtitkársága alatt ért véget ama slendrianismus, mely a közmunka és közlekedési ministerium minden osztályában, a vízügyek, a posta és táviró, a vasutügyek viteleiben egyaránt nyilvánult.

Baross első feladatául tisztviselői karának reorganisatióját tűzte ki maga elé és kérlelhetlenül üldözött minden hivatali mulasztást és minden tehetetlenséget, melynek nyomára jött és valamint ő maga kora reggeltől késő éjjelig dolgozott, megkívánta minden közegétől, hogy teljes erejét megfeszítve működjen azon hatáskörben, a mely hivatalához szabva volt.

Ezen szigora kezdetben elkedvetlenítette alárendelt tisztviselőit, de midőn látták, hogy a kegyelmes ur maga megy a jó példával elől s ami a munkát illeti, csak primus inter pa-

res: megszerették, sőt majdnem bálványozták őt.

Csakis így volt képes sikerrel fogni azon alkotásokhoz, melyek nevéhez fűződnek és a melyek nevét a magyar kereskedelem, ipar és közgazdaság történetében arany betűkkel fogják megörökíteni.

A Tiszaszabályozás és ármentesítés érvényes keresztülvitele, a magyar államvasutaknak egyik európai hírnevű intézménynyé történt fejlesztése, egy nemzeties tariffapolitikának inaugurása, a személyszállítási díjtételek méréséklése (zóna-tariffa), — az osztrák szellemben vezetett dunagőzhajózási társaság kizárólagos szabadalmának megtörése; a felső Duna és Rába szabályozása és leguagyobb műve: a Vaskapu szabályozása örök hirdetői lesznek Baross nagyságának.

Baross érdemeit életében is páratlan egyértelműséggel ismerte el az országban mindenki. Ő volt az egyetlen miniszter, kinek működését az ellenzéki lapok is mindig a legnagyobb dicsérettel kísérték, és kinek költésévetései ellen a parlamentben soha szó nem emeltetett.

És ezzel kivételt tett a végzet Baross Gáborral szemben, mert ő már életében bőven aratta munkásságának és fáradozásának legszebb gyümölcsét, az elismerést.

Baross volt az ujjabkori Magyarország legnépszerűbb embere; éppen oly népszerű miniszter volt, mint aminő gyűlölt a kormány elnöke, Szapáry Gyula gróf. Barossban mindenki tisztelte és becsülte az ész, a munka és az igaz hazaszeretet emberét, kinél Magyarországon különb még nem töltötte be a magas miniszteri széket, melybe fejedelmének bizalma ültette.

A magyar ipart és kereskedelmet pótolhatlan veszteség, óriási csapás érte Baross halálával. És e veszteségben az egész nemzet mélyen érzett gyásszal osztozik.

Baross halálakor méltán kiálthatunk fel a költő szavaival; „ki lép ürről nyomodba?!”

## Az új református papság.

## III.

És most — hogy a mai reális világ követelményeinek is eleget tegyünk — csináljunk egy kis számítást az anyagiakra, a „nervus rerum gerendarum“-ra vonatkozólag!

Egyházunk jelenleg a helybeli hitoktatás teljesítéséért évenként a főgymnáziumi vallásnánának o. é. 250 frt, a polgári leányiskolai vallásnánának pedig 150 frt tiszteletdíjat ad. — Egész őszintén és igazságosan szólva, a munka-teherhez képest es csekély tiszteletdíj, úgy, hogy most már a gymnázium 8 osztályura, a polgári leányiskola pedig 4 osztályura emeltetvén, valóban csakis az illető tanár urak

odaadásának és ügybuzgalmának lehet azt tulajdonítani, hogy ennyi tiszteletdíjjal önzetlenül megelégedjenek. Hiszen ha csak a növendékek számát tekintjük, is, — az osztályok számát s a studiumok ezzel együtt járó különbözőségét és az ebből folyó tanítási fáradozást figyelembe nem véve, — lehetetlen, hogy 12 osztálynak 14 óraszámot igénybe vevő oktatását 400 frttal, a mai viszonyokhoz képest, kellőleg jutalmazottnak, sőt még csak egyenértékessítettnek is mondhassuk.

Am tessék gymnásiumi tanárainkat nézni, azok hetenkinti 18 órai tanításért, vagyis átlag napi 3 óráért teljesen jogosultak 1200 frtot évenként ssebre gyűrné. Hát akkor a mi egyházunk mostohább legyen?! Maga ez a főgymnásiumi és polgári leányiskolai valóságoktatás elegendő volna arra, hogy egy 1000—1200 frttal jutalmazandó egyházi tanerőt kizárólagosan igénybe vegyen és foglalkoztasson, s csak örülhet még anyagi szempontból is egyházunk annak, hogy e vallásnánári állás egy ujonnan szervezendő filialis papsággal kapcsolatosan hozatik kombinációba és készül létesíteni.

Különben az itt előadottak mellett egyházunk által nagyon is megszívlelendő az, hogy úgy a főgymnásiumi, mint a polgári leányiskolai hitoktatást jelenlegi vallásnánáink eppenséggel nem kötelezőségről teljesítik; hanem csak ideiglenesen, évről-évre felkérés folytán — Tehát ki van téve a református egyház évről-évre annak, hogy ezen hitoktatás teljesítését, halmozott teendői okán, akár a jelenlegi főgymnásiumi tanár, akár a jelenlegi segédlelkész ur egyszerűen megtagadhatja; vagy — rebus sic stantibus — megtagadhatják azok bármikori utódai. És mi következik be majd akkor?! Az, aminek okvetlenül be kell következnie, hogy ezt a vallásnánári állást egyházunk — kötelezettségéhez képest — kénytelen lesz nem évi 400 frttal, hanem legalább 1000—1200 frt fizetéssel véglegesen rendszeresíteni; mert más városokban még az elemi iskolai katecheták is ilyen fizetést élveznek.

Amde kérdem, hol maradt még hátra ezen nem várt esetben a filialis papság szenvedő ügye?! Holott azt most egy császár-vágással, egy füst alatt és egy költséggel, sőt az egyetemes református egyház s különösen a domesticai alap bizton várható hozzájárulását tekintve — egyházunkra nézve is a vallás-oktatással kapcsolatban kevesebb költséggel és célszerűbben meg lehetne oldani.

Csupán az a kérdés, hogy ez a megoldás lehet-e most végleges, vagy nem?

Nézetem szerint ezen kérdés megoldása még most véglegesen meg nem ejthető; mert ahhoz idő kell, míg egy-egy oly nagy kommunitás, mint traktus, szuperintendencia, konvent az állás fizetésének hozzájárulási arányára nézve véglegesen és jogérvényesen határozhat; de igenis felállítható és mulhatatlanul felállítandó ez az állás, legalább ideiglenesen egy évre (és tovább így egy-egy évre) magának egyházunknak és az egyetemes ref. egyháznak jól fel fogott érdekében már előre is; úgy, hogy azt ezen ideiglenes jellegének fentartása mellett, egyházunk már a f. 1892. évi július hó 1-től — a további fejlemények bevarásáig is — saját költségére mulhatatlanul rendszeresítendőnek határozatilag kimondja.

Tehát 400 frtot ugyanis fizetünk, a nem rendszeresített, csak évről-évre felkért vallás-tanároknak. — A filiaiban, a környéken 200—300 hivünk lévén, azoktól 2—300 frt egyházi adóbevétel remélhető. Remélhető továbbá, hogy a domesticai alap, melyre

évenként — nem is épen máttól fogva — a szentesi ref. egyház hívei körül-belül 300 frtot fizetnek, — ezen egyetemes érdekű kérdéshez legalább is 200 frttal, a traktus, szuperintendia pedig majdan egyszáz-kétszáz forinttal hozzájárul. — Tehát bátran mondhatjuk, hogy ezen állás rendszeresítése, sőt még csupán ideiglenesítése is, a mi egyházunknak — kellő tapintat és helyes berendezés mellett — valósággal *egy erkölcsi, mint anyagi-hasznára válnék.*

Erdemes esperesünk lelkes harcosa a filiai felállításának és rendezésének, s e körül elévülhetetlen érdemei vannak. Ennélfogva meg vagyunk győződve, hogy ezen ügyet a legmelegebben felkarolja már a legközelebbi traktuális gyűlésen.

Meg vagyunk továbbá győződve, hogy főtisztelt püspök urunk — Kiss Aron — szem hagyja e kérdésben önerejére utalva a szentesi ref. egyházat, hanem most, mikor az ő reá nem szavazott szentesi egyház küldöttsége püspökké és debreceni pappá iktatása alkalmából alázatosan tisztelni megy, bizonyára teljes jószívvel és erős kálvinista hitbuzgalmával nyújt ez ügyben a küldöttség kérő szava folytán egyházunknak kellő támogatást és így ő reá jöreménnyel számíthatnak is.

Nézetem szerint ezen vallásügyi állást, kapcsolatosan a filialis papsággal, minden okvetlenül fel kell egy helybeli ref. egyház érdekéből, mint általános reformatus vallási szempontból már a f. 1892 iskolai évvégével állítani, vagyis rendszeresíteni július 1-től számítandólag és kikkell az egyháztanácsnak mondania már most elodázhatatlanul azt, hogy ezen állást ideiglenesen csupán egy évre és így tovább évről-évre addig is, míg a hozzájárulási arány a magasabb egyházkormányzati tényezők részéről megállapítatik, a saját erejéből, hitbuzgalmához és ősi kálvinista hagyományaihoz képest, okvetlenül fentartja. Ezzel az oktatás ügye is nyer, nyer a helybeli ref. egyház is, de nevezetes szolgálat lesz tevé az egyetemes ref. egyház és vallás érdekének is.

Dixi et salvavi animam meam!

Kálvinista.

— **Szentesi krach.** Mult számunkban említést tettünk róla, hogy két helybeli gabnakereskedő tetemes passivák hátrahagyása mellett megbukott. Ez a két kereskedő *Hoffer Adolf* és *Hacker Gyula*. Ez a szám a lefolyt pár nap alatt még szaporodott is, amennyiben *Götsl Jónás* terménykereskedő fizetéseknek beszüntetése után, Szentesről ismeretlen helyre elköltözött. Mind a három bukásnál az itteni 4 pénzintézet erősen érdekelve van; mindazáltal a bukásoknak nem a helybeli pénzintézetek, hanem egyes szentesi polgárok és több budapesti és bécsi nagykereskedő fogja megadni az arát.

Különösen *Hoffer Adolf* bukásánál szenvednek a szentesi gazdak nagy veszteséget, mivel ő pénzzel is üzérkedett s ebben a tekintetben igen kiterjedt klientalával birt. Ezen üzletágból kifolyó nagy ismeretségét és az iránta tanúsított korlátlan bizalmat arra használta fel, hogy több szentesi gazdától mintegy 30.000 frt erejéig úgynevezett *szivességi elfogadványokat* vett, melyeket sógora, *Lampel Fülöp* csongrádi terménykereskedő és a saját aláírásával ellátva, helybeli pénzintézeteknél leszamított. Addig minden jóvolt, míg saját elfogadványa kimelésével a szivességi elfogadványokat lejáratkor kifizette; de mikor a szerencsétlen embert a hirtelen meggazdagodás ördöge szállotta meg s elkezdett a börtön gabnakötésekkel játszani, lejtőre lépett; mivel a temerdek differencia, melyet veszteségei fedezésére fizetni kellett, a fizetésektelenségbe kergette, több szentesi gazdát pedig részben az anyagi tönk szélére, részben a legnagyobb zavarba juttatott.

*Hacker Gyula* is a börzejáték áldozata, s bár ő pénzzel nem üzérkedett, mindazáltal egyik tekintélyes helybeli kereskedő cégnek tetemes összeget kellett itteni váltótartozásár fejében megfizetni.

*Götsl Jónás* adósságai szinte tetemes összegre rugnak, melyeknél ugyancsak a szivességi váltók játszó a főszerepet.

Valóban csodálatos előttünk, hogy gazda közönségünk mint tudott így lépemenni, de hát a ré

hiszékenysége kimeríthetlen aranybánya, melyből egy kis vakmerőséggel akár a végtelenig lehet meríteni.

Az itteni pénzintézetek, — kellő biztosíték mellett, az érdekelt gazdáknak minden lehető könnyítést megadtak, s így a bukások sora már eddig is befejezettek tekinthető. — Nagyobb veszteséget egyik pénzintézet sem fog szenvedni, legfeljebb 4—5000 frt az az összeg, mely még idáig nincs biztosítva, de kilátás van rá, hogy az az összeg is megtérül. Pénzintézeteink közül a *Csongrádmegyei takarékpénztár* már eddig is az utolsó krajcárig biztosította magát és sem a *Hoffer*, sem a *Götsl*, sem végre a *Hacker*-fété bukásnál, hol közvetlen nem is vala érdekelve, egy krajcár veszteséget sem fog szenvedni. Ezt csak azért említjük fel, hogy megadjuk a feleletet a „*Szegedi Napló*” fenti cím alatt megjelent közleményére, hol úgy látszik egész tendenciózusan az, van hirtelre, hogy csupán a Csongrádmegyei takarékpénztár van figyelemre méltóbb összeggel érdekelve, s mintegy a sorok között olvasva, sejtetni enged, hogy nagyobb veszteségeknek is néz elébe. A csongrádmegyei takarékpénztár semmivel sincs nagyobb összeggel érdekelve, mint a helybeli pénzintézetek bármelyike, sőt annyival előnyösebb helyzetben van a többiekénél, hogy nála *Hoffer Adolf*nak egyetlen krajcár egyenes adóssága sincs. A csongrádmegyei takarékpénztár tehát egyáltalán nem fajtálja a fejét, valamint nem fajtálja ama bizonyos országgyűlési képviselő sem, akit a „*Szegedi Napló*” meg nem hálálható diszkrét módon, nevének elhallgatása mellett, már előre is mint a bukások legközelebbi áldozatát tünteti fel. — Azt hisszük, azóta a „*Napló*” is meggyőződött róla, — ha ugyan érdemesnek tartotta megbízható forrásból tudakozódni, — hogy az a bizonyos képviselő a bukásoknál egyáltalán nincs anyagilag érdekelve, bár készséggel megengedjük, hogy a tisztelt lap a „*Szegedi Híradóval*” együtt, mely e hirt először bocsájtotta világra, talán örülne annak ha ez a bizonyos képviselő komolyan érdekelve volna. De hát véletlenül az a bizonyos képviselő akire célozva van és aki nem más, mint *Sima Ferenc*. egy árva krral sincs érdekelve ennél az esetenél. Minő nagy baj ez *Sima Ferenc* ellenségeire nézve j

*Hoffer* sógora, *Lampel Fülöp* csongrádi lakos ellen, saját kérelmére már el van a csőd rendelve s kilátás van rá, hogy *Lampel* kiegyezik hitelesítőivel.

*Hoffer Adolf* ellen egyik bécsi nagykereskedő család miatt fenyítő feljelentést tett, minek folytán a királyi ügyészség megkeresésére volt a tegnapi napon le is lett tartóztatva.

A bukások, melyekhez hasonló még nem vala Szentesen, rendkívül nyomasztólag hatnak az itteni viszonyokra, s ha valaha érezte mindenki annak szükségét, hogy a kereskedelmi érdekek előmozdítására egy kellő elapítókével bíró s a nyilvános számadási kötelezettség minden attribútumaival felruházott, szilárd alapon s szigorú ellenőrzés alatt álló kereskedelmi társaságra van szükség, ugy ez az óhaj a jelzett bukások után hatványozott mértékben jut kifejezésre.

## Helyi és megyei hírek.

**Bellusi Baross Gábor.**

1848 — 1892.

Budapest, május 9. (A „Szentesi lap” tudósítójának távirata.) **Bellusi Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter ma délelőtt 11 órakor tüdővízenyőben meghalt.**

**Baross Gábor** betegségéről már több ízben megemlékeztünk, sőt lapunk mult számában közöltük azon, városunkban is szárnyra kapott hírt, hogy **Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter szombaton délután meghalt.** Ezen hír, melyet csak fentartással közöltünk, nem bizonyult valósnak; de az öröm, melyet annak megcáfolása fellett éreztünk, nagyon rövid ideig tartó volt; mert most már — fájdalom — teljesen megbízható forrásból regisztrálhatjuk a vasminiszter halálát.

Addig is, míg a legnépszerűbb magyar miniszter halálának körülményeiről részletes tudósítással szolgálhatnánk olvasóinknak, az utóbbiakban közöljük munkás életének rövid rajzát:

*Bellusi Baross Gábor* 1848. június 6-án született Pruzsinán, Trencsénmegyében. A jogot Budapesten végezte s 1871-ben ügyvéd, majd megyéjében aljegyző, 1874-ben pedig főjegyző és árvaszéki elnök volt. Képviselővé a puchó-illavai kerület választotta meg először 1875-ben s azóta folyton tagja a parlamentnek. 1882-ben államtitkár lett a közmunka és közlekedési miniszteriumban, 1887-ben ugyanott miniszter s a közlekedési és földmívelési miniszteriumok törvény alapján eszközölt átalakítása óta kereskedelmi miniszter.

Államszolgálatba lépte óta a tervszerű és nagy arányú reformok egész sorát kezdeményezte s létesítette. Különösen mint kereskedelmi miniszter fejtett ki rendkívüli és sikeres tevékenységet, mely a magyar gazdasági élet minden ágára termékenyítő hatással volt. Főbb alkotásai: a magyar államvasutak reformálása az állami bevételeknek a befektetett tőke arányában való növelése szempontjából. A vasutaknak már előbb megkezdett államosítását ritka erélyvel és tervszerűséggel folytatta, új vonalak építésével az osztrák-magyar államvasut hazai vonalainak államosításával az egész közforgalom vezetését az állam kezében összpontosította, a vicinális vasutaknak nyújtandó kedvezményről szóló törvény alkotásával és végrehajtásával pedig a fontosabb helyi vonalak kiépítését tette lehetővé. Az ekkép megalkotott nagy vasuti hálózatot minden irányban a magyar gazdasági élet szolgálatába helyezte s a magyar nemzeti gazdasági s tarifapolitikát léptette életbe, mely a belforgalmat és a kivitt egyaránt emelte. 1889. aug. 1-én behozta a *sonatariiffát*, mely a személyforgalomban korszakot alkotó reform s hazánkban a forgalmat roppantul emelte, külföldön pedig többé-kevésbé utánzásra talált. 1891. január 1-je óta az új árudíjzabással s a benne nyújtott kedvezményekkel terményeink kivitelképességét, fejlődő iparunk versenyképességét emelte. Tengeri forgalmunk biztosítására szintén nagy arányú tevékenységet fejtett ki. A postát és távirát egyesítette, a postatakarékpénztárakat, a vasuti, posta- és távirada szaktanfolyamokat szervezte. Mint közm. és közl. miniszter, az arm. társulatok egységesebb felügyeletével és ellenőrzésével, továbbá a vizrajzi osztály fellállításával folyóink szabályozását céltudatos irányba terelte. Mint kereskedelmi miniszter a kereskedelmi muzeumot, az országos ipartanácsot, az ipari és kereskedelmi alapot alkotta meg s nevéhez fűződnek az iparnak adandó állami kedvezményről, a munkások betegsegélyezéséről, a vasárnapi munkaszünetről stb. szóló törvények. A közuti és középítészeti szolgálatot, valamint az 1890. I. t. cikkel a közmunka- vám- és révügyet rendezte, az állami úthálózatot kiterjesztette. Ő indította meg a Vaskapu szabályozását is, mely innen-onnan két év óta folyik nagy erővel. Utolsó nagyobb akciója az egységes közép-európai vasutidő behozatala volt, melynek életbeléptetését az ő indítványára fogadták el az összes európai államok.

Erdemeit ő felsége a vaskorona-rendel és a titkos tanácsosi méltósággal jutalmazta. A kiváló államférfiut a túlfeszített munka ölte meg férfi korának legszebb idejében.

— **Személyi hir.** *Sima Ferenc*, a tápéi kerület országos képviselője, tegnap Szentesre érkezett; de *Baross Gábor* miniszter temetésére holnap vissza fog utazni Bpestre.

— **Horváth Gyula párbaja** Lapunk mult számában már jeleztük, hogy *Horváth Gyulának* párbaja volt a nevezetes parlamenti közbeszólás miatt. A párbajnál *Horváth Gyula* ellenfelével szemben kijelentette, hogy az elégtétel minden nemét elfogadja. Előbb az a hír volt a fővárosban, hogy háromszori golyóváltás után, ha a felek sértetlenül maradnának, karddal fogják a küzdelmet folytatni. E párbaj kimenetele iránt *Horváth Gyula* népszerű személye iránti te-

kintetből az egész fővárosban nagy volt az érdeklődés s már az némi megnyugtatást okozott, mikor hire terjedt, hogy a párbaj csak kardra megy; mert ismeretes dolog, hogy Horváth Magyarország egyik legjobb kardvívója. A párbaj minden bekötés nélkül, végkimerülésig ment. S vége az lett, hogy több lapos vágás után, Horváth Gyula ellenfele fülét ketté vágta, Óváry hadnagy pedig Horváth Gyula homlokának felső részén ejtett könnyebb vágást, mire a párbaj beszünttetett s a felek kibékülve, illetve kezét fogva hagyták el a parlament egészségtelen állapotából eredt párbaj színterét. Horváth Gyulát a barátok és tisztelők egész serege kereste fel a párbaj után s gratulált neki a párbaj szerencsés kimenetelért.

— **Meghívás.** A szentesi 48-as népkör f. évi május hó 15-én délután 3 órakor a kör helyiségében (Halász-Szabó-féle ház) közgyűlést tart, melyre a kör tagjai ez uton is tisztelettel meghívottak. Szentes, 1892. évi május hó 5-én. *Sima Ferenc*, körelnök.

— **Mennyi jóakarát!** Szinte sok az a jóakarát, melyet Zsilinszky ur hivatalos lapjai pazarolnak Sima Ferencre. Ezek között, a tisztelt lapok között egyik első helyet a „Szegedi Híradó” foglalja el, melyben egész részvétellel van leírva, hogy Hoffer Adolf bukásánál Sima Ferenc országos képviselő is érzékeny veszteséget fog szenvedni. Mi azt hisszük, hogy a Sz. H. már sokkal érzékenyebb csapatot szenvedett Sima Ferencnél, mint ez Hoffer Adolf bukása által fog szenvedni.

— **Pénztárnok választás.** A Szentesvidéki takarékpénztárnál üresedésben volt pénztárnoki állást f. hó 8-án tartott ülésében töltötte be az igazgatóság. Az állásra 22 pályázó közül *Berényi László*, városunk szülőtte s néhai *Berényi Imre* fia választotta meg. Az intézet a megválasztottban munkás és szakképzett tiszteletet nyert.

— **Esküvő.** *Pataki György* polgártársunk leányát, *Erzsébetet*, ma, kedden reggel 8 órakor vezeti oltárhoz a helybeli rom. kath. templomban *Pollner István* fiatal gazdálkodó Cséparól.

— **A kivándorlott csongrádmegyieiek.** A temesmegyei Vadászerdőbe kivándorolt véreinkről a „Délmagyarországi Közlöny” a következőket írja: „A vadászerdei magyar telepítvényesek már otthonosan érzik magukat vidékünkön. Szorgalmas, derék, jóra való magyar emberek ezek, akik — mint erről személyesen meggyőződünk — teljesen tisztába vannak fontos nemzeti missiójukkal és szentül megfogadták, hogy itt, e sok nemzetiséglakta vidéken példányképpül fognak szolgálni úgy is mint jó gazdák, úgy is miut igaz hazafiak. Összesen 180 család van most a Vadászerdőbe telepítve és csupán az az óhajtatásuk, hogy telepítsenek melléjük még ugyanannyi családot abból a jó magyar vérből, onnan a délibábos Csongrádvármegyéből, a honnan ők is jöttek. Azt szeretnék ugyanis, hogy mjeiőbb lehetséges lenne önálló községet alakítaniok, külön jegyzővel, magyar iskolával, templommal és pappal. Azt mondják, hogy a szomszédos Gyarmathai németajku lakossággal bíró községből már is számos család megígérte, hogy az ő magyar iskolájukba fogja küldeni gyermekeit, hadd tanulják meg a szép magyar nyelvet. Már csak ezért is szeretnék, ha külön magyar iskolájuk lenne, — eltekintve attól, hogy most idegen ajkuak közé kell adniok gyermekeiket az iskolába. Nem is nyugosznak mindaddig, míg ez a kívánságuk teljesedésbe nem megy. A telepítvényesek mind igazi magyar gazdák a legjavából. Szorgalmasan munkálják földjeiket, s a vetések állása eddig jó eredménnyel kecsegteti őket.”

— **Életveszélyes fenyegetés** miatt tett panaszos feljelentést a rkapitányságnál *Vigh-Fazekas István* kistőkei tanyai lakos, szintén kistőkei tanyai lakos *Varga Dániel* ellen, kérvén a szükséges órendszabályok foganatosítását s a veszélyes fenyegetésért nevezettnek szigorú megbüntetését. A panasz szerint *Varga* az első kínálkozó alkalommal úgy őt, mint

14 éves *Rozália* leányát ki akarja végezni a világból, mivel hogy hat a személyök *Vargának* sehogyan sem tetszik. Az életveszélyes fenyegetéssel dobálódzó *Varga Dániel* ellenszenve különben már korábbi keletű s *Vigh-Fazekasnak* egy, szintén a rendőrségnél tett feljelentéséből ered, melyben szigorú megbüntetését kérte nevezettnek, amiért ápril 24-én az ő távolléte alatt a tanyába lopódzkodva, a szobában egyedül levő 14 éves *Rozália* nevű leányát a földre teperve, bűnös szándékból folytatni kezdte; de amely célját azonban akkor nem érthette el, s szerencsétlen kis leánykája, különös isteni gondviselés következtében — borzasztó helyzetéből szerencsésen megszabadult. *Vigh-Fazekasnak* különben tanui is vannak, akik ez életveszélyes fenyegetést hallották s így jó *Varga Dánielnek* most már két bűn miatt kell majd a bíróság előtt számot adnia.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Eltávozásom alkalmából fogadják mindazon t. szülők, kik gyermekeiket tánciskolába oktatás miatt járattak szivesek voltak, — forró köszönetemet és egyuttal kérem bátorodom, hogy eddigi becses pártfogásukat a jövőben is megtartani kegyeskedjenek. — Tisztelettel *Schnur György*, szegedi tánc és illemtanító.

— **Füeladás.** A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat kunszentmártonmindszenti szakaszának gátvonalán a lucerna kaszáló és fűtermés eladása a f. évi május hó 19., 20. és 21-ik napjain fog a helyszínen bizottságilag és azonnali készpénzfizetés mellett eszközöltetni.

— **Toloncozás.** Egy *Gera Lajos* nevű, engedély nélkül kéregető péket tartóztatott le s toloncolt illetőségi helyére a rkapitányság f. hó 5-én. A nevezett zsebében megmotozásakor a következő tartalmu folyamodványt találtak, melyet Kunszentmárton tanácsához szándékozott beadni, lakosittatását kérve benne. A folyamodvány szó szerinti szövegében a következőleg hangzik:

#### Folyamodvány.

Elismerem, hogy csongrádi illetőségű Magyar katolikus tanult pék és mint két kézi munkás akarja magát lakosítani kegyeskedjek a tisztelt hatóságnak szives pártfogása alá venni nevezetes *Gera Lajost*. Ezzel fel is kérjük tisztelt szaktársakat, mint *Iparos*, ki már egyszer küzdött a világba kegyeskedjenek felfogadni, bocsánatot kérek a hozadalmas soraimért, kéréssem megújítva s maradok a legalázatosabb szolgálja

*Gera Lajos* részére.

— **Most már értheti.** Szegedről jön ez az anekdota:

Kérdezi egy tanyai polgár a városban, hogy mi az a valutaszabályozás?

— Azt könnyű megérteni, — felel rá a kérdezett tisztviselő. — Mennyi pénze vanmost kendnek?

— Egy krajcárom sincsen.

— No hát a valutaszabályozás után ugyanannyi pénze lesz aranyban.

— **Elveszett zsebére.** *Vigh Mihály* szabómester tanonca tegnap délután a csendőrlaktányától kifelé vezető gyalogjárdán egy 23 frt értékű ezüst remontoir órát elvesztett. A becsületes, megtaláló jutalomban való részesítés mellett kérérik az órát a rkapitányi hivatalnál átadni.

## Hírek a szomszédból.

— **Hód-Mező-Vásárhely halad.** Értjük itt a városnak villamos fényvel leendő világítását. Mint ugyanis lapunknak Hód-Mező-Vásárhelyről írják, az éjjeli világítás kérdésének rendezésével megbízott bizottság *Szikszay Dénes* tanácsos elnöklete alatt értekezletet tartván, egyhangulag a villanyvilágítás mellett nyilatkozván, a városnak villamos fényvel való világítását fogja a törvényhatóságnak ajánlani.

## Hazánk és a főváros.

— **Országos dalárünnep.** A szövetségbe lépett dalárdák országos dalárünnepé ez évben Budapesten, a városligeti iparcsarnok helyiségében fog megtartatni.

— **Az arany és ezüst értéke közötti viszony** és reláció. Monarchiánkban jelenleg egy kiló finom ezüsthől 90 o. é. forint veretik. Egy kiló finom arany-

ból ellenben 1640 forint, vagyis 3280 korona fog veretni. Ha az egy kiló aranyból vert 1640 forint számát az egy kiló ezüsthől vert 90 forinttal arányba helyezzük, ez a szám áll elő: 18.222. Más szavakkal, az arany és ezüst közötti viszony, mely az átmeneti reláció alapját képezendő, olyan, hogy az értékváltozás pillanatában egy kiló arany 18 kiló és 222 gramm ezüsthöz tételik egyértékűvé.

## Különlék.

— **Tíz hasznos tudnivalót** jegyzett be a felesége albumába egy amerikai yankee, melyek a mily rövidék, éppen oly hasznosak bármily gazdaszszony háztartásában: 1. Tudd meg, hogy az a legnagyobb urnó, aki annyira a maga asszonya, hogy még a szakácsnőjére, szobaleányára sem szorul rá. 2. Ha bosszant, hogy kezéd a munkától durva lett s attól félsz, hogy urad oly bárgyu, hogy téged ezért megcsal, a helyett, hogy hálásan csókoldná meg azt a kezét: mosdd meg citromlevél (ne az uradat, de a kezedet; ámbár az amannak sem fog ártani.) 3. Tintafoltokat selyem- és gyapjuszövetekből terpetinnel távolíts el. 4. Soha se tégy el uborkát oly edénybe, a melyben előbb zsír volt. 5. A halakat előbb forró vízbe áztasd, mert úgy könnyebben megtisztíthatod a pikkelyeitől. 6. A kemény hus vízbe egy kis ecetet tégy, mert így puha és izletes lesz. 7. Ha tojás fehéréből gyorsan akarsz habot verni, tégy közé egy kanálnyi sót. Annál hamarabb fog habzani, minél hidegebb. 8. Az avas vaját mosd meg jól friss vízben, egy kevés sót és porrá tört cukrot tégy bele s a vaj ismét jóízű lesz. 9. Az ujon festett edényekbe tégy vízbe egy marok szénát, ez elviszi a festék szagát. 10. Tégy sassafrashéjat az asztalt gyümölcs közé, hogy attól a férget távol tartsad! — Ime, közöltük mi is azt az albumot, hogy receptjeivel anyagot adjunk a kísérletezéshez.

— **Uj város Amerikában.** Hogy mily óriás különbség van az európai és amerikai városok fejlődése között, mutatja legközelebről az, a mit egy tekintélyes amerikai ujság ír, hogy Amerikában egy *Creede* nevű város csak néhány hónap óta létezik s ma már nyolcszáz lakóval bír, kik valamennyien annak hírére csődültek össze, hogy ott valami *Creede* nevű ur gazdag ezüst-eret fedezett fel. E várost éjjel nappal építik. Az utcák három angol mértföldnyi hosszúak és mindkét oldalán széles járdával bírnak, melyekre az üzletek nyílnak. Az egész város elektromos világítással van ellátva; a város területén folyó patakot csatornázásra használják fel.

## Irodalom.

„A Vasárnapi Ujság” május 8-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „Zalka János, győri megyés püspök.” Arcképpel és a győri püspöki székesegyház és a püspökvár képeivel. — Költemények: „Csak a napot.” Igmándi Miklóstól. — „Vándorol a bárányfelhő.” Hegedű szől. Zoltán Vilmostól. — „Sárgult a lomb.” Farkas Sándortól. — „Leányszóktetés akadály nélkül.” Vig elbeszélés. Irta Zöldi Márton. — „A Fekete-erdőtől a Fekete-tengerig.” Egy angol festő magyarországi rajzaival: „Dunaföldvári vízfordónók”; „Monostor szegi női viselet”; „Bezdáni magyar leányok”; „Disznópásztor”; „Disznósorda a Duna partján”; „Nyomatás”; „Sokac lányok”; „Dunaföldvári mosónők”; „Vukovári görögdiányok”; „Cigány leány”; „Dunai malmok”; „Halász-kunyhó Gemencen.” — „Az 1892-iki nagy háború.” — „Rhampsinos király kincstára.” 5 képpel. Elbeszélés Caisford J.F.-től. — „Csernovics Péter.” Arcképpel. — „Duse Eleonora.” Dr. Lázár Belától. Arcképpel R. Hirsch Nellitől és jelmezkepekkel: Gauthier Margit, Kleopatra és Fedora szerepeiben. — „A keresztények üldözése Khinában.” (Képekkel, Khinában készült rajzok után.) — Az Akadémia nagyhete. — Irzalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Mi ujság; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz. megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 frt 20 kr.



## Közgazdaság.

— **Gyapju mérés.** A kereskedelmi miniszter urnak a szegedi kereskedelmi és iparkamarához intézett leirata szerint tudomása van arról, hogy a gyapjukereskedelemben a gyapjumérték egységül sok helyen még mindig a bécsi mázsával fölérő 56 kilogramm súlyegység használtatik. Miután ezen súlyegység használata az 1884. VIII. t.-cikkben megállapított törvényes mértékkel szemben a gyakorlati életben folytonos átszámításokat igényel, az ezen ügyben érdekelt szaktestületek előterjesztései következtében, utalva a budapesti tőzsdén 1884. év január 1-je óta érvényben álló külön jogszokásoknak 1. §-ára, mely szerint: bármely nemű gyapju 100 kilogrammként, tiszta súlyban, bálókba (zsákokba) rakva árulatik, az érdekelt körök figyelme felhívatik arra, hogy az említett jogszokást tényleg alkalmazzák és tartásuk szem előtt s hogy a gyapjunak szabványos forgalmi súly-egységét még azon esetben is a törvényes métermáza, vagyis 100 kilogramm képezze, midőn ezen áru — ami gyapjuneműek eltérő provenienciája, minősége és kikészítési stádiumánál fogva gyakran előfordul, — súlyban 100 klgm-on aluli (esetleg nagyobb) göngyökben kerül eladás és szállítás alá.

— **Gyapjuüzlet.** Budapest, május 7. A hangulat ismét valamivel nyugodtabb lett, miután a londoni, pozeni és amerikai tudósítások e héten kedvezőtlenebbül hangzanak. Vasárnap lesz a losonci gyapjuvásár és e hó 26-án kezdődik a helyi pünkösdi vásár, mely az új idényre nézve mérvadó lesz.

— **Sertésüzlet.** Budapest, május 7. Az üzlet különösen, könnyebb áruban kellemes volt. Heti átlagárak: magyar valogatott 320—380 kilós áru 47—47½ kr, 280—300 kilós 47½—48 kr, öreg 300 kilónál nehezebb 45½—46 kr, vidéki sertés 45½—48½ kr, szerbiai 45½—47½ kr, tiszta kilogr., paronként 45 klg. ételsúlyvonással és 4% engedménnyel. Elesegárak: tengeri 5.20 frt, árpa 5.40 frt, Kőbányán átvéve.

## Beküldetett.

Egész selyem, mintázott Foulardokat méterenként 85 krtól egész 4 ft 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is szállít házhoz szállítva postabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

## Gőzhajózás.

Személyszállító hajók közlekedése vegyes szolgáltatásban a Tiszán Szeged és Szolnok között.

— Érvényes 1892. évi mártius 15-től. —

Felfelé:

**Szegedről Szolnokra:** Hétfőn, szerdán és pénteken délután 3 órakor. Éjjelizés Csongrádon. Szentesről ugyanezen napokon és pedig az innen esti 8 órakor induló hajóval lehet Szolnok felé utazni.

**Csongrádról Szolnokra:** Kedden, csütörtökön és szombaton reggel 4 órakor.

Lefelé:

**Szolnokról Szegedre:** Kedden, csütörtökön és szombaton délután 3 órakor. Éjjelizés Csongrádon.

**Csongrádról Szegedre:** Szerdán, pénteken és vasárnap reggel 4 órakor. Szentesről ugyanezen napokon és pedig az innen 5 órakor reggel induló hajóval lehet Szeged felé utazni.

## Vasuti menetrend.

Budapest—kunszentmárton—szentesi vonal.

Budapest—Szentes.

Budapestről indul 8 óra 25 perc reggel, 9 óra 30 perc éjjel. Szolnokra érkezik 11 óra 28 perc délelőtt, 12 óra 35 perc éjjel.

Szolnokról indul 11 óra 47 perc délelőtt, 3 óra 51 perc éjje.. Szentesre érkezik 4 óra délután, 8 óra 13 perc reggel

Szentes—Budapest.

Szentesről indul 5 óra 35 perc éjjel, 12 óra 05 perc d. u Szolnokra érkezik 9 óra 44 perc d. e. 4 óra 17 perc d. u Szolnokról indul 11 óra 22 perc d. e. 4 óra 47 perc. d. u Budapestre érkezik 1 óra 20 perc d. u. 8 óra 40 perc éjjel

Budapest—félegyháza—csongrádi vonal.

Budapest—Csongrád.

Budapestről indul 8 óra 25 perc reggel, 12 óra 25 perc délután, 2 óra 35 perc délután.

Félegyházára érkezik 12 óra 08 perc délután, 4 óra 46 perc délután, 4 óra 56 perc délután.

Félegyházáról indul 12 óra 35 perc délután, 5 óra 20 perc délután.

Csongrádra érkezik 1 óra 38 perc délután, 6 óra 20 perc este.

Csongrád—Budapest.

Csongrádról indul 9 óra 15 perc délelőtt, 3 óra délután, Félegyházára érkezik 10 óra 18 perc délelőtt, 4 óra 03 perc délután.

Félegyházáról indul 11 óra 01 perc délelőtt, 4 óra 57 perc délután.

Budapestre érkezik 1 óra 20 perc délután, 8 óra 50 perc este.

Félegyháza—szegedi vonal.

Félegyháza—Szeged.

Félegyházáról indul (Pusztá-Péteri, Kistelek, Szatymaz, Dorozsma fele) 12 óra 18 perc délután, 5 óra 02 perc délután. Szegedre érkezik 1 óra 46 perc d. u. 6 óra 57 perc este.

Szeged—Félegyháza.

Szegedről indul (Dorozsma, Szatymaz, Kistelek, Pusztá-Péteri fele) 9 óra 58 perc délelőtt, 3 óra 05 perc délután. Félegyházára érkezik 10 óra 59 perc délelőtt, 4 óra 41 perc délután.

H.-M.-Vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 46 perc reggel, 4 óra 06 perc délután, 9 óra 08 perc éjjel. Szegedre érkezik 7 óra 55 perc reggel, 4 óra 41 perc délután, 10 óra 30 perc éjjel.

Szeged—H.-M.-Vásárhely.

Szegedről indul 5 óra éjjel, 9 óra 59 perc délelőtt, 6 óra 34 perc este. H.-M.-Vásárhelyre érkezik 6 óra 22 perc reggel, 10 óra 45 perc délelőtt, 7 óra 43 perc este.

## Bolthelyiség bérbeadás!

A mágoosi uradalom lászlótelki telepítvényes falujában

## egy bolt helyiség

megfelelő lakással és 2½ hold szántófölddel, f. évi **julius hó 1-től** 1895. szeptember 30-ig, **három és ¼ évre** az urad. központi irodában f. évi június hó 1-én délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen **haszonbérbe** fog kiadatni. Árverezők 40 frt. bánompénzt tartoznak letenni.

1—3 **Az uradalmi intézőség.**

## Hirdetmény.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizszabályozó társulat kunszentmárton-mindszenti szakaszának gátjain a **Lucerna kaszáló és fűtermés** a helyszínén, 200 méteres szakaszokban, nyilvános árverés mellett a legtöbbet ígérőnek, azonnal leendő készpénz mellett, **f. évi május hó 19, 20 és 21-ik** napjain bizottságilag haszonbérbe fog adatni.

Az eladás sorrendje a következő:

1. **Május hó 19-én** (csütörtök) reggel 9 órakor a Szegfű csárdánál kezdve, délig a kurcatoroki őrházig; délután 2 órakor folytatva, a szegvári határig.

2. **Május 20-án**, azaz péntek reggel 9 órakor a szegvári határnál kezdve, onnan haladva fel a kucori őrházig.

3. **Május 21-én** az öcsödi határnál kezdve, délig a tüzkövesi őrházig; délután 2 órakor ezen őrházról a teési magas partig terjedő gátszakaszon.

Bérleni szándékozók ezen árverésre azal hivatnak meg, hogy az árverés a váltott szakaszokon egész évi kaszálásra terjed ki, magtermelés kizárásával.

Szentes, 1892. május 9-én.

**Sima Ferenc,**  
szakasz-igazgató.

# SIMA FERENC KÖNYVNYOMDÁJA

## SZENTESEN.

Elvállal minden, a

# könyvnyomdászat körébe vágó munkákat,

ugymint:

diszes számlák, jegyzékek és tudósító levelek, eljegyzési és esketési kártyák, izléses meghívók és táncrendek, étlapok, város és községi hivatalos nyomtatványok;

ARJEGYZÉKEK, CIM-, ASZTALI ÉS NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK,

tablás kimutatások, takarékpénztári mérlegek, időszaki és folyóiratok, hírlapok, művek, diszes kivitelű szalag-aranyozások,

IPAR ÉS KERESKEDELMI KÖRLEVELEK,

ügyvédi és irodai nyomtatványok, levélpapírok és borítékok cégnyomással, falragaszok stb. stb. minden szín és nagyságban,

**gyors, pontos, izléses és jutányos áron.**

Ugyanitt a

## „SZENTESI LAP”

cimű vegyes tartalmu közlönyre, mely immár huszonkettedik évi folyamába lépett, — előfizetések elfogadtnak, hirdetések felvételnek.